

der er noget principielt at indvende imod at negte de 2000 Kroner til Extrareining og Extrarenholdelse af Gaderne paa Sammelholm, undtagen forsaavidt man maatte mene, at disse Gader lade Meget tilbage at ønske med Hensyn til Renlighed, og at der derfor snarere var Anledning til at anvende Mere end Mindre til at holde dem rene, har jeg desto mere at indvende imod den Ugenærlighed, hvormed man i Betænkningen har talt om at ordne Spørgsmaalet om disse Gaders Forhold til Kjøbenhavns Kommune ved Lov. Jeg tillader mig at mene, at man er fuldstændig uberettiget dertil. Jeg tror ikke, at man ligeoverfor de paagjældende Grundeiere, til hvilke man har solgt Parcellerne langs Gaderne, eller lige overfor Kjøbenhavns Kommune har den allermindste Ret til at ordne dette Forhold ved Lov (Ordføreren: Det var mærkværdigt!) Ja, det tror nu jeg. Den ærede Ordfører staa i den Formening, at en hvilken som helst Ting, som det maatte falde Folkethinget og særlig Folkethingets Flertal og særlig Finantsudvalget og allernæst ham selv ind at give Lov om, er han fuldstændig kompetent til ogsaa at „ordne ved Lov“. Jeg ønsker at indregistere i alt Fald en Protest mod det Urigtige i en saadan Fremgangsmaade. Jeg anser det for en afgjort Sag, at dette Forhold, der allerede nu hviler paa en Lovordning, nemlig paa Loven af 14de December 1857 (En Stemme: Den kan forandres!), ja, denne Lov kunne De forandre saameget De ville, det kan jeg være med til paa flere Punkter, men De kunne ikke ved en ny Lov forandre det kontraktmæssige Forhold, hvori Staten i Kraft af denne Lov er kommen til at staa i til Afstilligt. Det lader sig ikke gjøre. Jeg kan ikke, naar jeg paa Basis af en vis Lov har afsluttet en Kontrakt med en Mand, der derved har opnaaet visse Retigheder, ved at ophæve Loven ophæve hans Retigheder. Det er en daarlig Jurisprudens. Det lader sig ikke gjøre. Men det er saameget mere uheldigt at vælge en Udtryksmaade som denne, som det virkelig er i alle Parters højeste Interesse, at det høist uheldige og forstyrrende Mellemværende, der nu bestaaer mellem Staten, Grundeierne og Kjøbenhavns Kommune paa Sammelholm, snarest muligt maa komme til en Afgjørelse. Nu forstaaer jeg jo nok den fine Anvendning, som den ærede Finantsminister gav; Betænkningens Nr. 261 og Endringsforslaget Nr. 148 skulde være en Trumf, som man vil spille ud imod Kommunen. Om man nu vil respektere denne andetheds, eller om man muligvis skulde have en Trumf, der stikker over, det veed jeg ikke. Jeg er imidlertid bange for — og det har jeg udtalt andetheds — at, medens der saaledes spilles Trumf mellem Staten og Kommunen, blive de paagjældende Grundeiere og Beboere paa Sammelholm ubilligt behandlede, medens en stor Del af Byen, som endnu henligger under Staten, forbliver i en usforvarlig Tilstand.

(Winther: Det er Borgerrepræsentanternes Skyld!) Nei, det er ikke i fjerneste Maade Borgerrepræsentanternes Skyld, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds forsikrer, Borgerrepræsentanterne have i denne Henseende ingen som helst Myndighed. Det er ikke engang Kommunalbestyrelsens Skyld; ogsaa den er bunden ved en aldeles bestemt Lovgivning, nemlig Loven af 14de December 1857, og kan ikke gribe ind i dette Forhold, før der tilveiebringes en Overenskomst, som hidtil har været umulig. (Ordføreren: Der kan blive givet en ny Lov!) Det ærede Medlem kan blive ved at give saamange nye Love, som han vil, det vil være ham komplet umuligt at ordne Statens og Kommunens indbyrdes Forhold ad Lovgivningens Vej. Men ønsker man for Allvor at bringe Forholdet paa det Reine, saa er Veien dertil vist, nemlig ved gennem en Forhandling med Kjøbenhavns Kommune at faae dem til at overtage disse Gader og deres Renholdelse for det, de hidtil have kostet Staten. Det er Veien. Der kan her være Spørgsmaal om et Mer eller et Mindre; det er ikke mit Ønske, at Kommunen skal lukre paa Statens Bekostning; men paa den anden Side tror jeg rigtignok, at det er nødvendigt, at Staten, naar den søger denne Overenskomst, tager Hensyn til de Udgifter, som den virkelig nu har af Gaderne. Forholdet er nemlig netop paa det omhandlede Distrikt følgende: De paagjældende Veie ere ikke offentlige Veie eller Gader, det er Gader, som tilhører Staten, og Staten har ved Salget af Grundene paa Sammelholm forbeholdt sig en vis Veiafgift af dem, der kjøbte Grundene. Saalænge Staten opbeholder denne Veiafgift, og saalænge de paagjældende Gader ikke ere erklærede for offentlige Gader i Kommunen, saalænge er det Staten, som skal varetage Reiningen og Vedligeholdelsen. For offentlige kan imidlertid disse Gader ikke blive erklærede paa nogen anden Maade end ved en Beslutning af Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse. Kommunalbestyrelsen vil ikke afgive denne Erklæring, såvæd Forholdet med Grundeierne er ordnet med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem der skal betale den Brolægning, som vil blive nødvendig i disse Gader. Derfor vilde Kommunen først erklære Gaderne for offentlige og saa brolægge, vilde Følgen deraf blive, at Kommunen ikke kunde faae mere end den halve Brolægningens Udgift erstattet af de Paagjældende, og det vil Kommunen ikke. Den siger; „Vi ville have den hele Udgift erstattet.“ Om Berettigelsen af denne Fordring er der delte Meninger, jeg personlig anser den ikke for berettiget; men jeg har ikke den Ide, at man kan føre sine egne personlige Anskuelser igjennem, og naar den paagjældende Autoritet har den modsatte Anskuelse, byder jeg mig derfor. (Stemmer: Hør!) Jeg veed ikke, at der er Andet at gjøre, hvis man da ikke vil gjøre Dyrer, og dertil opfordrer de Herrer da vel ikke. Man maa høre sig for den gjældende Auto-